

Bäckahästen och skogsnuvan.

Min bror var en gång ute och red en gul märr, och när han kom hem talte han om, att han hade mött bäckahästen, och han hade så när inte kommit förbi den.

Skogsnuvan, hon skulle ju vändas på vägarna, och de skyllade henne för att ta glyttar.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3007

3007

Mjölkhare.

De sade, att här var en slags harar, milkaharar kallade de dem, som gick och mjölkade korna. Det var trollkäringar, som hade dem. De gjorde dem av gamla pälsärmar och sådant och skickade ut dem att mjölka andras kor. Här var för några år sedan i byn en gubbe, som de sade hade för vana att mjölka andras kor, den kallade de för mjölkaharen.

Ståne
V. Gömme h.
Bromstedt
1931

Mj. av M. Bragg
Föd. 81 5 10 Lund
ber. o. Gömme Bragg
Född 1852 i Mettrod

Klok gubbe.

Jag var hos den där Mölle-Jinsen en gång för Christoffer. Den gubben kunde något mer än allmänheten.- Christoffer stod en gång vid en stol, och han svimmade i armarna på mig och blev alldeles svartblek. Det hände en gång till. Då gick jag till Kloge Jins och sade detta härninga till honom. Han sade till mig att sitta ner och gick ut i sin kammare. Om en stund kom han igen och sade: Det ser ut som du hade blivit rädd för någon slags "fjärkräg", när du var med glytten. Så kom jag ihåg, att en undantagsgubbe, där vi bodde, var så galen på en granntocke, som gick och sprätte i hans trädgård, och en gång hade han tagit skinnpälsen av sig och slängt på tocken. Jag tyckte inte, att jag blev särskilt rädd, när jag fick se pälsen komma krypande med tocken inunder, men jag blev väl likväl "entererad". Kloge Jins sade till mig, att jag skulle skaffa mig litet av gubbens päls och en fjäåer från en av grannens tockar; det skulle jag bränna och ge pågen askan i ny och ne på fastande och tigande. Jag gjorde så och pågen blev bra. - Men när Magnus dog härförleden, så sade

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3007

jag till Christoffer, hur det var, för när de är botade, får
de inte se sina föräldrar, när de är döda. Men det brydde han sig
inte om, utan han såg sin far, när han var död.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3007

Frieri, trolovning och bröllop.

"Där var dom som rekomdera dom ihob. Di skulle ställa ihob dom; än om tösen inte ville ha nom, va hon tvungen te å ta nom."

Bönemannen tog först reda på om friaren fick komma till tösens föräldrar och fråga.

Det var ingen särskild trolovning. De nyttjade bara en ring, det var vigselringen.

När de tog ut lysning skulle prästen ha litet pengar.

Presenter fick de, när de vigdes, och bröllopet förrättades hemma hos brudens föräldrar. Min gamla mor brukade tala om bröllop i åtta dar. Alla som var med skulle ha förning med sig, risengröt och flera andra sorters mat. De brukade fördriva tiden med att spela och dansa och berätta historier.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3007

Släkt

V. Grönge

Jul.

Primmestad

- 6 -

Erin Svansson

f. 1852 i Mattaröd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3007

Till julen brukade de slakta och baka så "ryselit mied" på den tiden. De hade stora fat fulla med kokt "sul", och de bakade så många bröd, att det stod sig från jul ända till fruedan. Det skulle bakas av bara råg, och det var då man skulle offra till klockaren. Förr i världen hade de "bås" på golvet, men det var innan min tid. - De stöpte ljus och satte två stycken på bordet, och de stod hela ^{julen} ~~vintern~~ över. Juldags morgon skulle där brinna ljus i alla fönster, när folk körde till ottan. - För en 50-60 år sedan skulle de upp annandagens morgon och rida Staffan. Alla drängar i byn skulle vara med, och hade de ingen häst, så red de på en käpphäst. De kom till vart enda ställe och sjöng, och så skulle de ha traktering. Om folket på gården inte hade "mågat", skulle de in i stall och på hus och göra det. Var där då någon, som de hade hat till, "måga" de in all gödseln i stället för ut den. Sista Staffansridarna i Tullstorp i Vankiva socken var omkring 1866. Jag tjänade där, och min husbonde skulle till Knuts-
torp julafton, och då gav han mig ett halvt stop brännvin, som

jag skulle ha att bjuda dem på.

Julastänger hade de inga därhemomkring, men julakronor hängde de i taket. Kärvar till fåglarna satte de också upp, men det kunde vara vilken kärve som helst; mycket nyttjade de havre till det. - Kreaturen skulle ha var sitt fång hö alla högtidsdagar, och annandags morgon fick de salt och malört. - Stugorna skulle klädas. Där hemma hade vi ryggåsstuga, och till jul skulle väggar och tak skuras. - Julgranar hade de förr med; de kläddes med papper och äpplen och ljus, och man ställde dem på bordet.

Nyår.

Då skulle de skjuta ut det gamla året. De hade den ordningen, att de nyårsdagens morgon skulle upp "tilia" och skriva det nya åratalet ovanför dörren. Ofta brukade de skriva två åratal, det nya och det gamla. (Knutstorp)

Med Knut var julen slut.

LUNDS UNIV:
FOLKMINNES-
ARKIV

3007

Lovisa Svenssons bokförråd:

Sveriges Rikes lag av år 1736 tillika med strafflagen år 1864,
utgiven av A. W. Lundeqwist. Stockholm 1877.

Odhners Fäderneslandets historia för folkskolan. Sthlm 1881.

Åkerbloms Bibl. hist. 1854.

Svebelius' Lilla Cateches med förklaring. 1842.

Retzius' Christeliga Predikningar. 1872.

Tidskriften Läsning för folket. Enstaka nummer.

Nya Predikotexterna.

Bibeln.

Gamla och nya psalmboken.

Bönbok.

Rosenius' Pietisten. Nytt och gammalt från nådens rike. 1-18 årg.

Klockare Jöns Jönssons efterlämnade papper.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3007